

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв

КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКІ ЕСКІЗИ

**Збірник студентських
наукових праць**

Випуск 4

Львів
2022

УДК 7+008](06)
К 90

Засновник: ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

*Друкується за ухвалою Вченої ради факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету імені Івана Франка
Протокол № 14 від 21 жовтня 2022 р.*

Культурно-мистецькі ескізи : збірник студентських наукових праць / редкол.:
Гарбузюк М. В. (гол. ред.) ; Біловус Г. Г. (заст. гол. ред.) [та ін.]. – Львів : ЛНУ імені
Івана Франка, 2022. – Вип. 4. – 168 с.

До збірника увійшли матеріали апробованих науково-дослідних робіт студентів та магістрантів, які присвячені вирішенню сучасних питань у різних культурно-мистецьких сферах (інформаційна та бібліотечна справа, менеджмент культури, музичне мистецтво, сценічне мистецтво, театрознавство, хореографія).

Видання призначене для науково-педагогічних, наукових працівників, докторантів, аспірантів, магістрантів, студентів, усіх зацікавлених явищами культури і мистецтва.

Редакційна колегія: д-р мистецтвознавства, проф. Гарбузюк М. В. (гол. ред.), канд. філол. наук, доц. Біловус Г. Г. (заст. гол. ред.), д-р іст. наук, доц. Белінська Л. С., д-р мистецтвознавства, проф. Кияновська Л. О., народний артист України, проф. Козак Б. М., канд. філол. наук, доц. Крохмальний Р. О., д-р наук із соціальних комунікацій, проф. Кунанець Н. Е., канд. мистецтвознавства, доц. Лаврентій Р. Я., канд. мистецтвознавства, доц. Плахотнюк О. А., канд. мистецтвознавства, доц. Салдан С. О., канд. філол. наук, доц. Циганик М. І.

Адреса редакційної колегії: Львівський національний університет імені Івана Франка, Факультет культури і мистецтв, вул. Валова, 18, 79008, Львів, Україна
тел.: (+38032) 2 39 41 97

Відповідальна за випуск – *Майя Гарбузюк*
Редактор – *Уляна Крук*
Редактор англomовних текстів – *Олена Брона*
Комп'ютерне верстання – *Інна Шкльода*

© ЛНУ імені Івана Франка, 2022

ЗМІСТ

<i>Майя ГАРБУЗЮК</i>	
Вступне слово	9

ІНФОРМАЦІЙНА ТА БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

<i>Данило КРОХМАЛЬНИЙ</i>	
Наукова комунікація в умовах пандемії	11

<i>Андріана КРИНСЬКА</i>	
Постать бібліотекаря в історичній ретроспективі: гендерний аспект	17

МЕНЕДЖМЕНТ КУЛЬТУРИ

<i>Анастасія ГЛАДЕНКО</i>	
Переваги та недоліки соціальних мереж	22

<i>Юлія ОДІНЦОВА</i>	
Нові медіа в сучасному інформаційно-комунікативному просторі	29

<i>Дарина РУСИН</i>	
Комунікаційні інструменти фестивалів Закарпаття.	37

МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО

<i>Анастасія БОДНАР</i>	
Ідеї музичного виховання Миколи Леонтовича	44

<i>Назар КОСТУР</i>	
Вплив методики музичного виховання Кирила Стеценка на розвиток української школи	49

Дана ЛИСЕНКО

Використання асоціативних методів синестезії в процесі слухання музики в початковій школі 54

Христина СТЕЦЬКОВА

Роль української музичної культури під час Другої світової війни 60

Марія ШКВИРКО

Анатолій Кос-Анатольський – лірик української музики 66

СЦЕНІЧНЕ МИСТЕЦТВО. ТЕАТРОЗНАВСТВО

Олександра БАЛИЦЬКА

Штрихи до творчого портрета Заслуженого артиста України Василя Коржука (Національний театр імені Марії Заньковецької) 70

Мар'яна ВАСИЛИКІВ

Феномен образу вольової жінки у виставах Галини Воловецької (на матеріалі вистав “Саломея”, “Моя беба, або Маленькі хитрощі”, “Різанина”). 74

Анастасія ІВАНЕС

Василь Сидорко. “Актор без обмежень” (спроба комплексного аналізу творчості актора Академічного театру імені Лесі Українки) 79

Софія КРОХМАЛЬНА

Чи можлива театральна комунікація без залучення зорових вражень? (на прикладі вистави “Пливе човен” у Першому академічному українському театрі для дітей та юнацтва). 85

Олеся ОСТАП'ЮК

“Н-Effect”: пошук сучасного героя в умовах війни (Україна, XXI століття). 90

Інна РАЙНОВА

Формування поняття “безпечного театру” в умовах пандемії COVID-19. 95

Justyna KOWAL

Between ethics and aesthetics – values in contemporary polish theatre. 102

<i>Катіла КУСІА</i>	
Toxic masculinity in the works of Aeschylus	107

ХОРЕОГРАФІЯ

<i>Яна ІВАНОВА</i>	
Розвиток творчої особистості дитини в хореографічній діяльності	114
<i>Анастасія ІСУПОВА</i>	
Творчо-мистецькі прийоми балетмейстера Германа Ісупова	120
<i>Ірина КОСТЮК</i>	
Розвиток модерн-балету в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століть	125
<i>Олександра ЛУКАШОВА</i>	
Синтез хореографічних стилів танцю у творчо-пошуковій виставі “Таємниця п’ятої стихії” у контексті розвитку хореографічного мистецтва кінця ХХ – початку ХХІ століть	131
<i>Роксоляна МАЛАНЧУК</i>	
Наукові підходи до поняття та концепції синтезу мистецтв у хореографії . . .	140
<i>Анна ПАХОЛКІВ</i>	
Педагогічна складова в процесі роботи над головною партією виконавця драматично-хореографічної вистави	145
<i>Анастасія ПОТАПОВА</i>	
Створення хореографічного акторського образу в танцювальній виставі . . .	150
<i>Олександра ТОМАШ</i>	
Contemporary та Lyrical Dance: спільні та відмінні риси	155
<i>Вікторія ФЕДЮК</i>	
Поєднання фольклорного танцю та модернової техніки у хореографічному творі	161

CONTENTS

<i>Maiia HARBUIZUK</i> Foreword.....	9
---	---

INFORMATION AND LIBRARY SCIENCE

<i>Danylo KROKHMALNYI</i> Scientific communication under pandemic conditions.....	11
--	----

<i>Andriana KRYNSKA</i> A librarian in the historical perspective: the gender aspect	17
---	----

CULTURE MANAGEMENT

<i>Anastasiia HLADENKO</i> Advantages and disadvantages of social networks.....	22
--	----

<i>Julia ODINTSOVA</i> New media in the modern information and communication environment	29
---	----

<i>Daryna RUSYN</i> Communication tools of Transcarpatian festivals.....	37
---	----

MUSICAL ART

<i>Anastasiia BODNAR</i> Mykola Leontovych's ideas of music education.....	44
---	----

<i>Nazar KOSTUR</i> The influence of Kyrylo Stetsenko's methods of music education on the development of Ukrainian school	49
---	----

Dana LYSENKO

The use of associative methods of synesthesia while listening
to music at the elementary school. 54

Khrystyna STETSKOVA

The role of Ukrainian music culture during the Second World War. 60

Maria SHKVYRKO

Anatolii Kos-Anatolskyy as a lyricist of Ukrainian music. 66

PERFORMANCE ART. THEATROLOGY

Oleksandra BALYTSKA

Touches to the portrait of Honored Artist of Ukraine Vasyl Korzhuk
(Maria Zankovetska Theatre, Lviv) 70

Maryana VASYLYKIV

Image of a strong-willed woman in Halyna Volovetska's plays
(based on performances "Salome", "Mon bebe, or Little Tricks", "Massacre") . . 74

Anastasiia IVANES

Vasyl Sydorko. Actor without restrictions (an attempt of a comprehensive
analysis of the work of an actor of the Lesya Ukrainka Academic Theater) 79

Sofia KROKHMALNA

Is theatrical communication possible without involvement of visual
impressions? (on the example of play "The Boat Sails" staged
at Lviv First Ukrainian Theater for Children and Youth) 85

Olesia OSTAPIUK

Play "H-effect": search for a modern hero under the conditions of war
(Ukraine, 21th century). 90

Inna RAINOVA

Development of "safe theater" concept during COVID-19 pandemic. 95

Юстина КОВАЛЬ

Поміж етичним та естетичним – вибір сучасного польського театру 102

Каміла КУЦЯ

Токсична маскулітність у творах Есхіла. 107

CHOREOGRAPHY*Yana IVANOVA*

Development of the child's creative personality in choreographic activity114

Anastasia ISUPOVA

Creative artistic techniques of ballet master Herman Isupov120

*Iryna KOSTYUK*Development of modern ballet in Ukraine at the end of the 20th –
beginning of the 21st century125*Oleksandra LUKASHOVA*Synthesis of choreographic dance styles in the creative and exploratory
performance “The Secret of the Fifth Element” in the context
of the development of choreographic art in the late 20th – early 21st century. . .131*Roksoliana MALANCHUK*Scientific approaches to the notion and concept of synthesis
of arts in choreography140*Anna PAKHOLKIV*Pedagogical component in the process of work on the main part
of a dramatic and choreographic performer145*Anastasia POTAPOVA*

Creation of a choreographic actor's image in dance performances150

Aleksandra TOMASH

Contemporary and lyrical dance: similarities and differences155

*Viktorii FEDIUK*Combination of folklore dance and modern technique
in a choreographic work161

ВСТУПНЕ СЛОВО

Цей випуск “Культурно-мистецьких ескізів” без перебільшень є незвичайним, особливо пам’ятним. У ньому традиційні рубрики, як завжди – цікаві дослідницькі теми, поважні наукові керівники, хіба що трохи менша ніж зазвичай кількість авторів. Що ж робить його унікальним? Час виходу у світ – 2022 рік.

Здавалося, наш світ зупинився вранці 24-го лютого 2022 року з першими звуками ракет, бомб та інформацією про повномасштабне вторгнення росії в Україну. Після вимушених короткотривалих канікул ЛНУ імені Івана Франка в середині березня вже відновив навчання у дистанційній формі. За цей час більшість наших студентів стали волонтерами, хтось тимчасово втратив свою домівку, виїхав за кордон, змінив місце проживання в межах України, а Роман Терлецький та Арсен Смик одягли військовий стрій ЗСУ.

Відновлювати навчання у воєнний час було нелегко усім – і студентам, і викладачам. Поборюючи сумніви, скепсис, упередження і просто страх, ми стали сильнішими, коли зрозуміли, що повернення до звичного трибу життя за воєнної скрути і є перемогою на нашому – освітньому, науковому фронті, що, відвойовуючи у війни право на продовження навчання, дослідження, особистий і колективний поступ, ми боремось і перемагаємо ворога.

Тому вже у квітні думки про проведення запланованих наукових – і серед них студентських – конференцій зазвучали дедалі впевненіше. Попри те, що ми опинилися розкиданими по світу, без живого спілкування, подекуди без достатнього доступу до джерел та наукової інформації – це не зупинило ані майбутніх дослідників, ані їхніх наукових керівників. І традиційні щорічні наукові студентські конференції, і подання тез доповідей для публікації за підсумками цих конференцій – цей звичний уже науково-виробничий цикл на межі завершення одного навчального року та початку наступного – не зупинився всупереч обставинам, всупереч намаганням агресора зламати нашу волю та мрії про майбутнє.

Запропоновані у цьому випуску дослідження студенти розпочинали ще до початку повномасштабної війни в Україні. Тим цікавіше зауважити, що багато із них не тільки зберегли, а й загострили свою актуальність за нових обставин. Серед дослідницьких тем, запропонованих нашими студентами цього року, окреме місце посідають питання наукової, культурної, мережевої комунікації – різним аспектам цього явища присвячено чотири публікації май-

бутніх фахівців з інформаційної, бібліотечної, архівної справи та менеджерів соціокультурної діяльності. Досвід останніх місяців переконує у надзвичайній важливості питань комунікації – у соціальних мережах, професійної тощо.

Вірність традиціям в українській культурі та освіті сьогодні також набуває особливої вагомості. Незмінним залишилося звернення студентів до видатних постатей української культури – Миколи Леонтовича, Кирила Стеценка, Анатолія Кос-Анатольського та ін., що їх досліджували майбутні музичні педагоги. У центрі уваги авторів, зокрема, перебували методологічні засади педагогічної діяльності цих визнаних майстрів музичного мистецтва ХХ сторіччя. Сподіваємося, що з цих публікацій проростуть подальші розвідки, покликані популяризувати та вивчати надбання “золотого фонду” національної музичної культури.

Майбутні театрознавці зосередилися на актуальних мистецьких процесах і запропонували власні дослідження творчості діячів сцени у Львові: режисерки Галини Воловецької, акторів Василя Коржука та Василя Сидорка. Вартий уваги проведений студентками аналіз двох непересічних вистав – “H-effect” в режисурі Рози Саркісян та “Пливе човен” (режисерка – Ірина Ципіна), а також огляд питань, пов’язаних із проблемами функціонування театрів у добу пандемії та концепцією “безпечного театру”.

Діапазон дослідницьких тем студентів кафедри режисури та хореографії, як завжди, надзвичайно широкий. Тут і питання теоретичного характеру, пов’язані із проблемами синтезу мистецької мови у сучасній хореографії, і особливості та завдання хореографічної педагогіки, окремі аспекти акторської майстерності у роботі танцівника, розкриття особливостей розвитку сучасних хореографічних стилів, особистий внесок у національну хореографічну спадщину видатного майстра сцени Германа Ісупова.

За змістом цього випуску збірника студентських праць не видно умов, в яких вони поставали. Ці умови були складні, а для деяких із авторів – надскладні. Можна лише припустити, що наступний, п’ятий з числа номер, який неодмінно побачить світ наступного, 2023 року, уже буде містити дослідницькі теми, пов’язані із повномасштабною війною росії проти України. А можливо – ні. Це, зрештою, обирати та визначати самим студентам-дослідникам. Важливо, що ця страшна війна, яка уже забрала і продовжує забирати сотні, тисячі життів наших громадян, не зламала і не зламає нашої волі до цивілізаційного поступу, до озвученого Франком шляху – дух, наука, думка, воля!

Велика вдячність авторам досліджень, їхнім науковим керівникам, усім, хто працював над підготовкою до друку цього видання.

Низький уклін Збройним силам України та дяка за можливість працювати, вчитися та навчати.

Слава Україні! Героям слава!

Майя ГАРБУЗЮК

ІНФОРМАЦІЙНА ТА БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА

УДК [007:001.83]:616-036.21:578.834

НАУКОВА КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ

Данило КРОХМАЛЬНИЙ

*студент I курсу магістратури спеціальності
“Інформаційна, бібліотечна та архівна справа”
факультету культури і мистецтв*

*Львівського національного університету імені Івана Франка
Науковий керівник – Роман Олексійович КРОХМАЛЬНИЙ,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри бібліотекознавства і бібліографії*

Висвітлено функціонування наукової комунікації в період пандемії Covid-19. Відзначено, що під час пандемії збільшилась активність поширення цифрової комунікації, окреслено форми та методи її здійснення. Досліджено появу нових жанрів наукової комунікації та їх розвиток у майбутньому.

Ключові слова: наукова комунікація, контент, пандемія, цифровізація.

Вкрай насичене подіями у технологічному розвитку цивілізації XXI століття останні три роки сформувало масово новий вимір комунікації – карантинні обмеження дали можливість провести “швидке навчання” для всіх поколінь і запровадити нові стандарти обміну повідомленнями та сформували в різних галузях нову інформаційну поведінку та культуру.

Одним із найбільш системних (після освіти) майданчиків для розгортання нового типу комунікації став науковий простір.

Означимо загальні тенденції, властиві для більшості галузей людської життєдіяльності в умовах епідемічних обмежень. Наприклад, Тетяна Фісенко стверджує, що “Під впливом пандемії COVID-19 та пов’язаних з нею соціальних змін звичні комунікаційні стратегії комерційних компаній вимушено були пристосовані піар-фахівцями під нові умови. Тож протягом 2020 року, починаючи з березня, можна було спостерігати піки інтенсифікації комунікаційного

поля з боку бізнесу, що припадали на періоди локдауну навесні (березень-травень) та карантину вихідного дня (друга половина листопада). Вони пов'язані з реакцією компаній на обмеження, що діяли в зазначені періоди, та перешкождали здійсненню їхньої звичної діяльності. У звіті Громадської організації «Центр прикладних досліджень» Представництва Фонду Конрада Аденауера в Україні «Вплив COVID-19 та карантинних обмежень на економіку України» за липень 2020 року, зокрема, зазначається, що «карантин обрушив споживчі настрої, майже зупинив декілька галузей – роздрібну торгівлю, готельний та ресторанний бізнес, авіаперевезення. Зменшилися обсяги надходжень до бюджету. Внаслідок введення карантину українські компанії заморозили інвестиції та виробничі ланцюжки» [6, с. 110]. Отже, активність менеджменту суб'єктів організаційного сегменту різних ланок діяльності дає змогу стверджувати фактичну переорієнтацію з аналогової комунікації на цифрову.

Юлія Ключко вважає, що «сьогодні відбувається досить суттєва трансформація музейного середовища та музейного комунікативного простору. Змінюються окремі виробничі процеси, інструменти, форми комунікації з аудиторією. Інформаційні технології коригують і доповнюють зміст основних функцій діяльності музею. Сучасні музеї вже не можуть ігнорувати свою присутність в Інтернет-просторі. Без цифрових технологій та цифрової комунікації музей вже не може повністю розкрити свій потенціал як соціокультурний та освітній заклад. Через пандемію майже всі види діяльності перетворені у віртуальний простір, Інтернет-комунікація між українськими музеями та їх аудиторією фактично стала єдиним способом взаємодії. Музеї адаптували свої освітні програми для використання в Інтернеті. Основні форми культурно-освітньої діяльності (екскурсії, тематичні майстер-класи тощо) одними з перших були переведені в Інтернет-формат. Екскурсії частково проводилися у формі змонтованих відео або прямих трансляцій, під час яких відвідувачі мали можливість отримати відповіді на свої запитання. Зазвичай майстер-класи проходили у форматі зустрічей Zoom тощо. Експерти музею експериментували з новими формами спілкування з аудиторією, розроблялися нові проекти та програми онлайн. Зокрема, значно зросла кількість контенту для дітей та підлітків» [1, с. 148–149].

В умовах COVID-19 музейний сектор адаптується до епохи карантину, що, ймовірно, призведе до певних змін у його подальшій діяльності. Пандемія COVID-19 – це час освоєння нових комунікаційних каналів, час об'єднання ресурсів. Інформаційні технології коригують і доповнюють зміст основних функцій діяльності музею. Без цифрових технологій та цифрової комунікації музей вже не може повністю розкрити свій потенціал як соціокультурний та освітній заклад. Через пандемію майже всі види діяльності перетворені у віртуальний простір, Інтернет-комунікація між українськими музеями та їх аудиторією фактично стала єдиним способом взаємодії [1, с. 150–151].

Також, на думку дослідників, пандемія COVID-19 призвела до більшого попиту на місцеві друковані видання. Якщо у 2019 році їх згадали менше 2 % респондентів, то у 2020-му їхня частка зросла до 4 %. Аналіз даних опитувань свідчить, що таке зростання відбулося за рахунок респондентів віком від 50 років і старше, які мешкають у сільській місцевості та малих містах [2].

Сьогодні в усьому світі активно розвиваються технології дистанційного навчання, що ґрунтуються на створенні інтерактивних платформ. Адже дистанційне навчання дає можливість гнучко реагувати на потреби суспільства й особистості, впроваджувати особистісно-орієнтоване навчання. У нашій країні розвитку дистанційного навчання сприяють нові вимоги до освіти, висунуті під час соціально-економічних перетворень; нові вимоги населення до освітньої сфери; швидкий розвиток комп'ютерної техніки; інтеграція до світового освітнього простору, що характеризується значною конкуренцією на сучасному ринку освітніх послуг [3, с. 97].

Отже, можна стверджувати, що в умовах пандемії коронавірусу та карантину, що наразі склалися в Україні та світі, постає значна потреба створення інформаційно-комунікативного простору закладу освіти для побудови навчальної та позанавчальної комунікації між учнями, педагогами та батьками [3, с. 100].

На думку президента Європейської федерації академій природничих та гуманітарних наук (ALLEA) А. Лопрієно, перегони найпотужніших наукових центрів і науковців у боротьбі проти COVID-19 полягали не лише у пошуку вакцини. Ще одним суттєвим ризиком, який мобілізував дослідників, є наукова дезінформація. Зокрема, у звіті “Правда чи брехня? Боротьба з науковою дезінформацією” представники європейської академічної науки рекомендують:

- більше зосереджуватися на тому, як працює наука, та розширювати діалог у сфері науки;
- приділяти більше уваги взаємодії з громадськістю під час проведення досліджень або повідомлень про них;
- оцінювати переваги інтелектуальної смиренності при передачі наукових даних;
- підтримувати належну дослідницьку практику та високі етичні стандарти для забезпечення цілісності та надійності;
- застосовувати підзвітні, чесні, прозорі, спеціально підібрані та ефективні механізми наукових консультацій [4, с. 312].

Головним інструментом для бібліотек з надання дистанційних послуг став бібліотечний вебсайт. Інформатизація бібліотечної галузі, на додачу до традиційних, зумовила активний розвиток електронних ресурсів і послуг. Інформаційні ресурси, послуги та сервіси, представлені на бібліотечному сайті, стали розглядати “як бібліотечно-інформаційні комунікації, покликані забезпечувати інформаційні потреби віддалених користувачів”.

Зокрема, бібліотеки Данії створили довідкову онлайн-службу, а бібліотеки Хельсінборга (Швеція) вперше ввели функцію чата на своєму сайті. Аналогічна

робота з надання дистанційного доступу ведеться в академічних бібліотеках. Так, в університетах Веракруса (Мексика), Національному Університеті Колумбії запрацювали цифрові контакти. Східно-Західний Університет в Бангладеш почав виконувати замовлення за допомогою онлайн-сервісу. В Туреччині Консорціум Анатолійських університетських бібліотек (ANKOS) для прискорення доступу до наукових праць задіяв обмін ресурсами між своїми користувачами через єдиний електронний портал. Федеральний університет Ріо-де-Жанейро (Бразилія) надає консультації в Whatsapp та проводить відеоконференції [4, с. 342].

Як і багато інших бібліотечних установ, за час пандемії і карантинних заходів активізували свою діяльність в соціальних мережах бібліотеки Йоганнесбургу (ПАР). Крім того, бібліотечні установи активно працювали над розширенням доступу до електронних книжок, які можна отримати в будь-який час. Так, у Нідерландах був створений додаток з безкоштовним контентом [5, с. 342].

Японський стартап EmbodyMe Inc. розробив застосунок Xpression camera, з допомогою якого можна з'явитися на конференції в Zoom у костюмі, навіть якщо користувач сидить вдома в піжамі. Xpression camera зчитує рухи обличчя та жести користувача й у реальному часі накладає їх на будь-яке зображення. Програма анімує вибране зображення в реальному часі відповідно до виразу обличчя, голосу й рухів користувача.

В результаті дослідження виявлено, що пандемія COVID-19 дала позитивні зрушення для цифрового розвитку обслуговування користувачів у бібліотечних структурах і така тенденція отримала підтримку як серед користувачів, так і громадськості в цілому. Тож, можна зробити висновок, що подальша робота бібліотечних установ й надалі має розвиватися у цифровому просторі, розширенні і якості доступу до електронних ресурсів бібліотек, трансформації мультимедійного простору, розвитку власних сайтів та активної діяльності у соціальних мережах, налагодженні цілодобового онлайн-діалогу з користувачами для швидкого і якісного виконання запитів, посилення комунікаційних функцій у чатах [5, с. 344].

Отже, можемо зробити попередні висновки:

По-перше, пандемія COVID-19 стала каталізатором для активності поширення цифрової комунікації у різних вимірах людської життєдіяльності.

По-друге, за таких складних умов (обмеження пересування і, по суті, заборона аналогового комунікативного середовища) сучасна цивілізація активно взялася пристосовувати різні ділянки і галузі людської діяльності.

По-третє, одним із головних технологічних засобів реалізації комунікативних потреб стали цифрові комунікації.

По-четверте, у науковій сфері діяльності утвердилися нові жанри комунікації, побудовані на дистанційних засобах Інтернет.

По-п'яте, вчені констатують ще більшу динаміку поширення інформації, аніж в доковідну епоху, проте вказують і на окремі недоліки (відсутність можливості прямого обміну інформації часто призводить до певної поверховості знань, неглибокого інформування тощо).

По-шосте, дослідження онлайн-комунікацій перебуває в певному початковому стані, оскільки “наздогнати” об’єкт вивчення навіть синхронно не завжди можливо.

Розуміння процесів онлайн-комунікації в науковому світі дає змогу їх більшої систематизації, поширення та накопичення, але і стирання часових та просторових кордонів і перешкод, хоч і завдає іноді труднощів когнітивного характеру. Парадоксально, але воєнна доба перейняла кращі здобутки епідемічної епохи, що зберегло наукову комунікацію (це підтверджують численні наукові конференції різного рівня, які тривають, незважаючи на війну). Цей феномен – тема найближчих системних досліджень.

Список використаної літератури

1. Ключко Ю. М. Комунікативний простір сучасних музеїв в умовах пандемії COVID-19. *Культура і мистецтво у сучасному світі*, 2021. № 22. С. 145–155. URL : <https://doi.org/10.31866/2410-1915.22.2021.235902>.
2. Медіавподобання громадян в умовах пандемії змінюються / Фонд Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва. 2020. URL : <URL://dif.org.ua/article/mediavpodobannya-gromadyan-v-umovakh-pandemii-zminuyutsya>.
3. Морган В. К., Бахметьєва А. М. Навчальні платформи як складові комунікаційного середовища у школах в умовах карантину. *Масова комунікація у глобальному та національному вимірах*. Дніпро : ДНУ імені О. Гончара, факультет систем і засобів масової комунікації, 2020. Вип. 13. С. 96–101. URL : https://www.dnu.dp.ua/docs/zbirniki/fszmk/program_5ed678dd25456.pdf.
4. Натаров О. Популяризація науки як важливий чинник протидії інфодемії COVID-19: Роль бібліотек. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями* : матеріали Міжнар. наук. конф. (5–7 жовт. 2021 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. Київ, 2021. С. 311–314. URL : <http://nbuviar.gov.ua/images/99/er-0004116.pdf>.
5. Спіріна С. Активізація розвитку електронних ресурсів світових бібліотек в умовах пандемії COVID-19. *Бібліотека. Наука. Комунікація. Від управління ресурсами – до управління знаннями* : матеріали Міжнар. наук. конф. (5–7 жовт. 2021 р.) / НАН України, Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського, Асоц. б-к України, Рада дир. наук. б-к та інформ. центрів акад. наук – членів МААН. Київ, 2021. С. 341–344. URL : <http://nbuviar.gov.ua/images/99/er-0004116.pdf>.
6. Фісенко Т. В. Зміна парадигми кризових комунікацій у період пандемії COVID-19 (на прикладі України). *Обрії друкарства*, 2021. № 1–2 (9–10). С. 106–120. URL : [https://doi.org/10.20535/2522-1078.2021.1\(9\).240614](https://doi.org/10.20535/2522-1078.2021.1(9).240614)

SCIENTIFIC COMMUNICATION UNDER PANDEMIC CONDITIONS

Danylo KROKHMALNYY

Functioning of the scientific communication during Covid-19 pandemic is highlighted in the article. It was specified that during the said period digital communication soared, and the forms and methods of its implementation were outlined. The emergence of new genres of scientific communication and their further development have been studied.

Keywords: scientific communication, content, pandemic, digitization.